

ΕΤΟΣ 53ov

28 Αύγουστου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 35 (2726)

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΜΑΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

*«...έν γάρ Χριστώ Ἰησοῦ διά τοῦ Εὐαγγελίου
ἐγώ ὑμᾶς ἐγέννησα»*

Μέσα στήν Ἐκκλησία μας υπάρχουν πάρα πολλοί ἄνθρωποι, πού ἔχουν μία παρεξηγημένη αντίληψη γύρω ἀπό τό θεσμό τοῦ πνευματικοῦ πατέρα. Ἕλληλοι τόν παραδέχονται, ἄλλοι τόν ἀρνοῦνται κι ἄλλοι ἔχουν προσωπικές ιδέες γύρω ἀπό τό θέμα αὐτό. Ἕσ δοῦμε πολλή ἀπλή μέσα ἀπό τήν Ἁγία Γραφή καί τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας πῶς ὑφίσταται ὁ θεσμός αὐτός, δηλ. τοῦ πνευματικοῦ πατέρα.

Ἡ πνευματική πατρότητα

Τήν ἔννοια τοῦ πνευματικοῦ πατέρα μπορούμε νά τή βροῦμε ἐν σπέρματι ἀκόμη καί στήν Παλαιά Διαθήκη. Στό βιβλίο τῶν Κριτῶν π.χ. (17, 10), ὁ βασιλεὺς Μιχαίας λέγει σ' ἕναν προφήτη· Κάθησε μαζί μου «καί γίνου μοι εἰς πατέρα», δηλ. θά πάρεις τή θέση τοῦ πνευματικοῦ μου πατέρα καί θά γίνεις καί ἱερέας μου κι ἐγώ θά σοῦ δώσω δέκα ἀργύρια τήν ἡμέρα καί ἰματισμό κι ὅλα τά ἀπαραίτητα γιά τή ζωή. Ἐπίσης στό Δ' Βασιλειῶν (13, 14) μᾶς ἀναφέρει ἡ Γραφή ἕνα περιστατικό τοῦ Ἰωᾶς, τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ, μέ τόν προφήτη Ἐλισαῖο. Ὅταν ἀρρώστησε καί ἦταν στά τελευταῖα του ὁ Προφήτης, ὁ βασιλεὺς κληαίγοντας τοῦ φώναζε· «Πάτερ, πάτερ, ἄρμα Ἰσραήλ καί ἰηπεύς αὐτοῦ», δηλ. σύ εἶσαι τά ἄρματα καί τό ἰππικό τοῦ λαοῦ μας, πού τόν ἔσωζες. Τό ἴδιο εἶπε καί ὁ προφήτης Ἐλισαῖος μέ τήν ἀνάληψη τοῦ προφήτη Ἡλία (Δ' Βασιλ. 2, 12). Ἀκόμη, στίς Παροιμίες ὑπάρχει καί ἡ ἐξῆς ρήση: «Ἕ Ἄκουε, υἰέ, παιδείαν πατρός σου καί μή ἀπόση θεσμούς μητρός σου» (Παρ. 1, 8). Στήν Καινή Διαθήκη φαίνεται καλύτερα ἡ πνευματική πατρότητα· «Οὐ γάρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, ἀββᾶ ὁ Πατήρ» (Ρωμ. 8, 15). Τό πνεῦμα τῆς χάριτος καί τῆς υἰοθεσίας πού λάβαμε, μᾶς κάνει νά φωνάζουμε «ἀββᾶ ὁ Πατήρ», δηλ. Πατέρα μας. Ὁ Θεός Πατέρας εἶναι στήν κυριολεξία «Πατήρ», αὐτός πού γεννᾶ τόν Υἱό καί ἐκπορεύει τό ἅγιο Πνεῦμα. Τό κάθε ὅμως

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Α΄ Κορ. δ΄ 9–16)

Τό αποστολικό ἔργο

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περιψήμα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νοθετῶ. Ἐάν γὰρ μωροὺς παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· **ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.

Πρόσωπο τῆς ἁγίας Τριάδος, ὡς πρὸς τίς ἄκτιστες κοινές ἐνέργειές Του ἔξω πρὸς τὸν κόσμο, μπορεῖ νὰ ὀνομαστεῖ Πατὴρ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Κύριος π.χ. εἶπε στὸν Παραλυτικὸ· «Τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι» (Μάρκ. 2, 5). Ἀκόμη, ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει στὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή του (4, 14-15) ὅτι οἱ Κορινθιοὶ μπορεῖ νὰ εἶχαν μυρίους παιδαγωγοὺς καὶ δασκάλους, ἀλλὰ πατέρα εἶχαν μόνο τὸν ἴδιο· «Ἐάν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα». Κι ἀλλοῦ γράφει πὼς ἡ συμπεριφορά του ἀπέναντι στοὺς ἀνθρώπους, πού πίστεψαν στὸ κήρυγμά του, εἶναι διαγωγὴ τροφοῦ πού θάλπει τὰ τέκνα τῆς (Α΄ Θεσ. 2, 7). Ὁ Παῦλος πολλὰ φορὲς αἰσθάνθηκε τίς ὠδίνες τοῦ πνευματικοῦ τοκετοῦ, μέχρις ὅτου μορφωθεῖ ὁ Χριστός μέσα στίς καρδιές τῶν πνευματικῶν του τέκνων (Γαλ. 4, 19).

Ἡ πνευματικὴ πατρότητα στὴν Παράδοσή μας

Ἐπίσης καὶ στὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνες ἄρχισε νὰ διαμορφώνεται ἡ πνευματικὴ πατρότητα, πρῶτα βέβαια στὸ πρόσωπο τοῦ Ἐπισκόπου καὶ μετὰ καὶ σὲ ἄλλους κληρικούς· «Ὁ Ἐπίσκοπος...οὗτος μετὰ Θεόν Πατὴρ ὑμῶν, "δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀναγεννήσας ὑμᾶς εἰς υἱοθεσίαν"» (Διαταγαὶ Ἀποστόλων). Ἡ μετάδοση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν μετάδοση τῆς νέας ζωῆς, τῆς ἀναγεννήσεως, μὲ τὴν πατρικὴ δηλ. ιδιότητα. Ὁ πνευματικὸς ὁδηγός, ὁ ἀββᾶς, εἶναι αὐτός πού ἐκπροσωπεῖ τὸ Θεό, γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος βάζει τὸν Ἐπίσκοπο εἰς τύπον Πατρός. Εἶναι ἀπαραίτητος στὴ ζωὴ μας ὁ πνευματικὸς ὁδηγός γιὰ νὰ ἔχουμε σωστὴ κατὰ Θεὸν ζωὴ.

Ὁ Πνευματικὸς στὴ Ζωὴ μας

Ὁ κατ' ἐξοχὴν πνευματικὸς ὁδηγός εἶναι ὁ Θεός. Μετὰ τὸ Θεὸ πατέρας πνευ-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὁ Θεός ἄφησε ἐμᾶς τοὺς Ἀποστόλους νά ἐμφανιστοῦμε τελευταῖοι, σάν καταδικασμένοι σέ θάνατο, διότι ἐγίναμε θέαμα εἰς τόν κόσμον, εἰς τοὺς ἀγγέλους καί εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐμεῖς θεωρούμεθα μωροί χάριν τοῦ Χριστοῦ, σεῖς φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἐμεῖς ἀδύνατοι, σεῖς δυνατοί· σεῖς ἐνδοξοί, ἐμεῖς ἄσημοι. Ὡς αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ πεινάμε καὶ διψᾶμε, εἴμεθα κακοντυμένοι, δεχόμεθα ραπίσματα, διάγομεν βίον πλανόδιον, κοπιάζομεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰ ἴδια μας τὰ χέρια. Ὅταν μᾶς βρίζουν, εὐλογοῦμεν, ὅταν μᾶς διώκουν, δείκνομε ἀνοχήν· ὅταν μᾶς συκοφαντοῦν, μιλάμε εὐγενικά. Ἐγίναμε σάν σκουπίδια τοῦ κόσμου· κάθαρμα ὄλων ἕως τὴν στιγμὴν αὐτὴν. Δέν γράφω αὐτὰ διὰ νά σᾶς ντροπιάσω, ἀλλὰ διὰ νά σᾶς συμβουλεύσω σάν παιδιὰ μου ἀγαπητά. Διότι ἂν καὶ μπορῆ νά ἔχετε χιλιόδες παιδαγωγούς ἐν Χριστῷ, δέν ἔχετε πολλοὺς πατέρας, **διότι ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου**. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νά γίνεσθε μιμηταὶ μου.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήτων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ματικός εἶναι κυρίως ὁ Ἐπίσκοπος ἢ ἕνας Ἱερεὺς, πού μὲ ἀσφάλεια καθοδηγοῦν τοὺς ἀνθρώπους στὴ σωτηρία. Ὁ πνευματικός ὁδηγὸς συνδέεται μὲ τὴν ἀναγέννηση τῶν ψυχῶν. Αὐτὸς ὑφίσταται τίς ὠδίνες τῶν τέκνων του, εὐθύνεται γιὰ τὴν πρόδό τους καὶ ἀγρυπνεῖ γιὰ τὴ σωτηρία τους, κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγον (Ἐβρ. 13, 17). Εἶναι ἡ ζωντανὴ παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸν τὸν πνευματικὸ ὁδηγὸ τὸν ἔχουμε ὄλοι ἀνάγκη, γιὰ νά μπορέσει νά μᾶς ὁδηγήσει σωστά στό δρόμο τῆς σωτηρίας μας καὶ στήν κατὰ Θεὸν ζωὴ μας καὶ σέ ὅλα ἐκεῖνα πού ἀναφέρονται στήν πνευματικὴ μας προκοπή. Ὁφείλουμε νά ἀναζητήσουμε κάποιον, πού θά τὸν ἐμπιστευθοῦμε καὶ θά ἀκοῦμε ἀπ' αὐτόν ποιό εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Θά εἶναι τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς θεοφόρους Ἁγίους ἔβαζαν στό πρόσωπο τοῦ Πνευματικοῦ τους τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐτσι πιὸ εὐκόηλα ἔκαναν ὑπακοή σ' αὐτόν. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ δέν διαπομπεύουν τὸν Πνευματικὸ τους, ἀλλὰ ἀντίθετα τὸν προστατεύουν καὶ μάλιστα προσπαθοῦν νά μιμηθοῦν τίς ἀρετές του. Ὡς ἀποκτήσουμε καλὸ Πνευματικὸ, γιὰ νά πορευθοῦμε σωστά στὴ ζωὴ μας. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδέσ. Ἰω.

28 Αὐγούστου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ Ἰ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Μωυσέως ὀσίου τοῦ Αἰθίοπος († δ' αἰ.), Διομήδους καὶ Λαυρεντίου μαρτύρων.
Ἦχος: α' – Ἐωθινόν: Γ' – Ἀπόστολος: Α' Κορ. δ' 9-16 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιζ' 14-23.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 4 Σεπτεμβρίου, ΙΑ' Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α' Κορ. θ' 2-12 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιη' 23-35.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Κωνσταντίνου Καλλιπικού, Πρωτοπρεσβυτέρου, **ΙΕΡΑ ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ - Πρὸς χρῆσιν τῶν τῆν Ὁρθόδοξον Πίστιν, Πράξιν καὶ Λατρείαν διδασκομένων**. Σειρὰ «Θεωρία καὶ Πράξι», ἀριθμ. 17, Ἀθήνα 1997, σχῆμα 11X17,5 ἑκατ., σσ. 206.

Τὸ γλῆφυρὸ καὶ πλήρες, παρὰ τὴ συντομία του, ἔργο τοῦ μεγάλου κληρικοῦ Κων. Καλλιπικού (1870-1940), μὲ τὸν τίτλο «Ἱερὰ Κατήχσις», ποῦ πρωτοεκδόθηκε τὸ ἔτος 1925, προσφέρεται τώρα σὲ κομπὴ ἔκδοση, ὡς 17ο βιβλίον τῆς σειρᾶς «Θεωρία καὶ Πράξι». Χωρισμένο σὲ τρία Μέρη, ἀναπτύσσει μὲ ἀκρίβεια τὴ δογματικὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἠθικὴ διδασκαλία καὶ τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν θεία Λατρεία.

Χρησιμὸτατο βοήθημα κληρικών, ἐκπαιδευτικῶν, κατηχητῶν καὶ παντὸς χριστιανοῦ.

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ - Εἰσαγωγή, κείμενο, μετάφραση Εὐαγγ. Γ. Καρακοβούνη, Ἀθήνα 1997, σχῆμα 10X14 ἑκατ., σσ. 100.

Στὴν ἐπιτυχημένη σειρὰ τευχιδίων τῆς θείας Λατρείας, σὲ πολυτελῆ ἔκδοση, κυκλοφόρησε καὶ τὸ παρόν, σὲ δίχρωμη ἐκτύπωση καὶ ἐξώφυλλο σὲ τετραχρωμία. Σὲ παράλληλες σελίδες παρατίθεται τὸ ἀρχαῖο κείμενο καὶ ἡ μετάφραση σὲ ἀπλὴ δημοτικὴ, γεγονός ποῦ βοηθᾷ τὸν προσευχόμενο ἢ ἀναγνώστη στὴν κατανόηση τῶν ὑψηλῶν νοημάτων τῆς Ἀκολουθίας τῆς Μεταλήψεως.

Πρεσβ. Βασιλείου Θερμοῦ (θεολόγου, παιδοψυχιάτρου), **ΟΜΟΙΟΠΑΘΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΙ, Ζητήματα Ποιμαντικῆς Αὐτοσυνειδησίας, Α'** ἔκδοση, σχῆμα 14X21 ἑκατ., σσ. 88.

Πτυχῆς καὶ προβληματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὸ χαρακτῆρα τοῦ κληρικοῦ, τὴν ἐξουσία καὶ τὴ διακονία του στὴν Ἐκκλησία, τὶς ψυχολογικὲς παραμέτρους κατὰ τὴν ἄσκηση τοῦ ποιμαντικοῦ του ἔργου καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα κείμενα ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου. Ἐξώφυλλο σὲ τετραχρωμία, μὲ ψηφιδωτὴ παράσταση τῆς Ἀναλήψεως (Νέας Μονῆς Χίου).

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθόδοξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱαοῖου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότις - Διευθυντίς· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτισις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμον μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>